

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 9Co/87/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1519201765
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 09. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Posluchová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2020:1519201765.3

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zuzany Posluchovej a členov senátu JUDr. Romana Huszára a JUDr. Magdalény Florekovej v právnej veci žalobcu: M. E. , nar. X.X.XXXX, bytom K., P. XX/B, zastúpeného JUDr. Ivetou Balalovou, advokátkou, Ružová dolina 10, Bratislava, proti žalovanej: L. W., nar. XX.X.XXXX, bytom K., P. XX/B, zastúpenej Mgr. Hanou Volšíkovou, advokátkou, Záhradnícka 64, Bratislava, o vypratanie bytu, na odvolanie žalovanej proti uzneseniu Okresného súdu Bratislava V č.k. 24C/22/2019-163 zo dňa 4.marca 2020 takto

rozhodol:

Odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutej časti **p o t v r d z u j e**.

Žalobca má voči žalovanej nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie zastavil konanie a rozhodol, že žalobcovi priznáva náhradu trov konania v rozsahu 100%, s tým, že o výške tejto náhrady bude rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením, po právoplatnosti tohto uznesenia.

1.1. Svoje rozhodnutie v časti zastavenia konania odôvodnil ustanoveniami § 144 C.s.p.; § 145 ods. 1 a § 146 ods. 1 C.s.p., keď uviedol, že uznesením zo dňa 11.9.2017, č.k. 24C 157/2012-357, vylúčil na samostatné konanie žalobný návrh podaný v uvedenom konaní v právnom postavení žalujúcou procesnou stranou, a to rodičmi žalobcu, na uloženie povinnosti žalovanej vypratať nehnuteľnosť zapísanú na Okresnom úrade Bratislava, katastrálny odbor, na LV č. XXXX, katastrálne územie O., obec O., okres K. Z. - byt č. XX, nachádzajúci sa na X. poschodí bytového domu súp. č. XXXX na P. F. Č.. XX/B, pozostávajúci z dvoch obytných miestností, kuchyne a príslušenstva, celková výmera podlahovej plochy XX,XXmX, postavený na parc. č. XXXX a spoluvlastnícky podiel na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu vo veľkosti XXX/XXXXXX a odovzdať žalobcom, do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Dňa 31.5.2017 bola vylúčená časť žalobného návrhu zapísaná na tunajšom súde pod sp. zn. 24C 22/2019. Uznesením zo dňa 11.6.2019, č.k. 24C 22/2019-31 súd prvej inštancie pripustil, aby do konania dovedejších žalobcov: 1./ J. E., nar. X.X.XXXX, bytom K., P. XX/B, 2./ J. M., nar. X.XX.XXXX, bytom K., P. XX/B, vstúpil ako žalobca M. E., G.. X.X.XXXX, K. K., P. XX/B, ktorý predmetnú nehnuteľnosť nadobudol na základe darovacej zmluvy, ktorej vklad do katastra nehnuteľností bol povolený pod č. V-11478/2019 dňa 9.5.2019. Písomným podaním, doručeným súdu dňa 20.2.2020, žalobca prostredníctvom svojej advokátky zobral žalobu pred otvorením pojednávania vo veci samej v celom rozsahu späť, žiadal konanie v prejednávanej veci zastaviť, a to z dôvodu, že žalovaná dňa 12.2.2020 odovzdala žalobcovi predmetnú nehnuteľnosť.

1.2. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa § 256 ods. 1 C.s.p., podľa ktorého ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane. V danom konaní došlo k zastaveniu konania na základe späťvzatia žaloby z dôvodu odovzdania predmetnej nehnuteľnosti zo strany žalovanej žalobcovi, a to po podaní dôvodnej žaloby. Je teda zrejmé, že došlo k späťvzatiu

žaloby v dôsledku správania žalovanej procesnej strany, ktorá skutočnosť zakladá povinnosť žalovanej uhradiť žalobcovi náhradu trov konania. Z procesného hľadiska je nesporné, že zastavenie konania zavinila žalovaná, preto má zákonnú povinnosť nahradiť žalobcovi trovy konania, spočívajúce v trovách právneho zastúpenia.

2. Uznesenie odvolaním a to vo výroku, ktorým súd priznal žalobcovi náhradu trov konania v rozsahu 100% podala odvolanie žalovaná vytykajúc súdu prvej inštancie, že nepostupoval v zmysle rozhodnutia Krajského súdu o zamietnutí neodkladného opatrenia v ktorom vyslovil, že o trovách konania odvolacieho konania vo veci neodkladného opatrenia v ktorom mala žalovaná plný úspech rozhodne súd prvej inštancie v rozhodnutí ktorým sa konanie končí, skutočnosť, ktorú súd prvej inštancie úplne opomenul a vôbec nerozhodol o trovách odvolacieho konania neodkladného opatrenia. V rozpore s týmto záverom priznal žalobcovi v napadnutom výroku náhradu trov konania v rozsahu 100%. V konaní o určenie vlastníckeho práva sa vedie dovolacie konanie a preto sa nedá s určitosťou tvrdiť ani vyvodiť záver, že návrh na vypratanie bytu bol dôvodný. Žaloba bola podaná v roku 2017, kedy bola žalovaná vedená ako vlastníčka bytu. Súd prvej inštancie nevzal do úvahy ani dôvody hodné osobitého zreteľa v zmysle § 257 C.s.p. a to, že žalovanej sa vzhľadom na jej pomery a finančnú situáciu za pomoci rodinných príslušníkov podarilo až v januári 2020 si zabezpečiť pre seba a jej tri maloleté deti náhradné bývanie, že žaloba bola v roku 2017 podaná predčasne, že sa vedie dovolacie konanie na NS SR sp. zn. 7 Cdo 228/20019 a konanie o určenie vlastníctva nie je stále skončené. Žalobcovi žiadne trovy konania o vypratanie bytu nevznikli. Navyše z dôvodu späťvzatia žaloby pred otvorením pojednávania sa žalobcovi vrátil aj súdny poplatok vo výške 99% zo zaplateného súdneho poplatku, preukázateľne trovy konania vznikli len žalovanej a to v odvolacom konaní o nariadenie neodkladného opatrenia v ktorom mala plný úspech. Odvolávajú sa na nález ústavného súdu Slovenskej republiky z 26.9.2019 sp. zn. I. ÚS 207/2019 v zmysle ktorého jednotlivé úkony právnej služby musia byť posudzované samostatne. Súd neaplikoval ustanovenie § 255 C.s.p. uplatňujúc takzvanú zásadu úspechu, keď neprihliadol na to, že žalovaná mala plný úspech v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia. Poukázala na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3M Cdo 11/2011 v prípade ak sa súd prejednáva v spoločnom konaní viacerých právnych vecí považuje sa pre účely rozhodnutia o náhrade trov konania každá z týchto vecí samostatne. Súd bol v prípade zastavenia sporového konania povinný skúmať procesnú zodpovednosť pri zastavení konania na oboch stranách, teda aj na strane žalobcu. Žaloba bola podaná v čase kedy bola na liste vlastníctva evidovaná žalovaná. Po rozhodnutí súdu o určenie vlastníckeho práva nebolo poskytnutá primeraná lehota sa z bytu vysťahovať. Z uvedených dôvodov navrhla aby odvolací súd napadnutý výrok tykajúci sa trov konania uznesenia zmenil.

3. Žalobca v písomnom vyjadrení k odvolaniu uviedol, že k späťvzatiu žaloby zo strany došlo výlučne len v dôsledku správania žalovanej, ktorá sa po právoplatnosti rozsudku, ktorým súd priznal vlastnícke právo k bytu právnym predchodcom žalobcu, odmietla vysťahovať. Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalovanej, uznesením 7Cdo/40/2020 zo dňa 29. 04. 2020 voči právoplatného rozsudku Okresného súdu Bratislava V sp. zn. 24C/157/2012-379 zo dňa 08. 11. 2017 v spojení s rozsudkom Krajského súdu Bratislava sp. zn. 7Co/146/2018-449 zo dňa 27. 02. 2019 odmietol ako zjavne nedôvodné, čo dokazuje len účelovosť konania žalovanej. Žalovaná opakovane aj po právoplatnosti rozsudku sponchybuje vlastníctvo žalobcu k predmetnému bytu. Žalovaná vypratala byt až potom, keď žalobca žiadal o pokračovanie v prerušenom konaní o vypratanie bytu, keď podľa zásady predvídateľnosti súdneho rozhodnutia bolo zjavné, že súd rozhodne v neprospech žalovanej. Rozsiahlu polemiku žalovanej uvedenú v odvolaní považuje za právne irelevantnú. K dôvodom osobitného zreteľa, ktoré žalovaná žiada uviedol, že poukazuje na facebookovú stránku žalovanej, ktorá má v nej uverejnené fotografie zo zahraničných dovolení, ktoré nie sú lacné, vykonáva podnikateľskú činnosť, vlastní svadobný salón, nie je poberateľkou dávok v hmotnej núdzi alebo inej sociálnej dávky, a navyše si s rodičmi kúpila rodinný dom v Rusovciach, čo uviedla advokátka žalovanej pri odovzdávaní bytu žalobcovi. Uznesenie o priznaní trov konania žalobcovi vo výške 100 % je podporené rozsiahlou judikatúrou ako aj napr. nálezom Ústavného súdu SR z 20. marca 2018, sp. zn. II. ÚS 569/2017. Výlučne len konaním žalovanej zanikol dôvod na pokračovanie v súdnom konaní o vypratanie bytu na a súčasne v dvojmesačnej lehote konaním žalovanej zanikol dôvod na podanie dovolania na Najvyšší súd Slovenskej republiky, po zrušení rozhodnutí Krajského súdu Bratislava 7Co/3/2020-140 zo dňa 28. 01. 2020, ktorým zrušil vydané neodkladné opatrenie. Súd teda správne rozhodol o náhrade trov konania, keď žalobcovi priznal náhradu trov konania vo výške 100% a preto navrhol, aby odvolací súd odvolanie žalovanej zamietol.

4. Žalovaná v repliku k vyjadreniu žalobcu uviedla, že trvá na všetkých dôvodov odvolania, zdôrazňuje, že jej nebola poskytnutá primeraná lehota aby sa z bytu po sedemnástich rokoch vysťahovala s tromi maloletými školopovinnými deťmi nemala fakticky žiadnu možnosť byť dobrovoľne odovzdať bez dôsledkov. Žaloba o vypratanie bytu bola v roku 2017 nedôvodná keďže bola evidovaná ako vlastníčka bytu žalovaná, ako aj sú tu dôvody hodné osobitého zreteľa.

5. Žalobca nevyužil svoje právo a dupliku nepodal.

6. Odvolací súd preskúmal a prejednal vec v rozsahu podaného odvolania (výrok o náhrade trov konania) v zmysle § 379 a § 380 ods. 1 C.s.p. bez nariadenia odvolacieho pojednávania a dospel k záveru, že odvolanie žalovanej nie je dôvodné.

7. Súd prvej inštancie správne dospel k záveru, že v posudzovanej veci žalovaná procesne zavinila zastavenie konania v dôsledku čoho je povinná v zmysle § 256 ods. 1 C.s.p. nahradiť trovy konania žalobcovi. Zodpovednosť za zastavenie konania je výlučne procesného charakteru a v zásade ju nesie subjekt, ktorý svojim správaním zastavenie konania vyvolal.

8. V posudzovanej veci je nepochybné, že žalobca vzal svoju žalobu späť z dôvodu vypratania nehnuteľnosti - bytu, ktorý predstavoval predmet súdneho konania, po podaní žaloby a to dňa 12.2.2020 čo priamo vyplýva z Protokolu o odovzdaní a prevzatí bytu (č.l. 156 spisu). Žalovaná sa teda správala v zmysle žalobného petitu, preto je potrebné procesnú zodpovednosť za zavinenie zastavenia konania pričítať jej. Keďže žalovaná sa zachovala v zmysle žalobného petitu, čím splnila to, čoho sa žalobca v konaní domáhal a v dôsledku jej správania sa stala pôvodne dôvodne podaná žaloba pre žalobcu bezpredmetnou vznikla jej povinnosť nahradiť trovy konania v dôsledku čoho odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutej časti týkajúcej sa náhrady trov konania v zmysle § 387 ods. 1 C.s.p. ako vecne správne potvrdil.

9. Žalovaná v odvolaní namieta, že súd prvej inštancie nepostupoval v zmysle rozhodnutia Krajského súdu Bratislava o zamietnutí neodkladného opatrenia v ktorom vyslovil, že o trovách konania odvolacieho konania vo veci neodkladného opatrenia v ktorom mala ona plný úspech rozhodne súd prvej inštancie v rozhodnutí ktorým sa konanie končí, skutočnosť, ktorú súd prvej inštancie úplne opomenul a vôbec nerozhodol o trovách odvolacieho konania neodkladného opatrenia a neaplikoval ustanovenie § 255 C.s.p. uplatňujúc takzvanú zásadu úspechu, keď neprihliadol na to, že žalovaná mala plný úspech v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia.

9.1 Ak súd prvej inštancie rozhodol o nároku na náhradu trov celého konania; ako to vyplýva z napadnutého uznesenia a jeho odôvodnenia, tak tým bolo rozhodnuté aj o nároku o náhrade trov odvolacieho konania vo veci neodkladného opatrenia. Len v prípade ak by bol výrok súdu prvej inštancie v znení „Súd priznáva žalobcovi náhradu trov prvoinštančného konania v rozsahu 100%“ by obrana žalovanej bola dôvodná, ale len v tom zmysle, že by absentoval výrok o náhrade trov odvolacieho konania. Obrana žalovanej je ale nedôvodná v tom, že pri rozhodnutí o náhrade trov odvolacieho konania mal súd aplikovať ustanovenie § 255 C.s.p. uplatňujúc takzvanú zásadu úspechu, a mal prihliadnuť na to, že žalovaná mala plný úspech v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia.

9.2. Odvolací súd zastáva názor, že časový interval, v rámci ktorého trovy konania vznikajú, je striktno ohraničený začatím konania a právoplatnosťou rozhodnutia, ktorým sa konanie končí. Súd je tak povinný rozhodnúť o náhrade trov celého konania, ktoré vznikli počas vymedzeného časového intervalu, teda aj o náhrade trov odvolacieho konania, ak na základe podaného odvolania bolo uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia zmenené s tým, že o trovách odvolacieho konania vo veci neodkladného opatrenia bude rozhodnuté v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí a súd je pritom povinný aplikovať zásadu úspechu vo veci. Odvolacie konanie netvorí samostatnú časť konania, čo by zakladalo súdu možnosť nezávisle od výsledku konania ako celku rozhodnúť len o trovách odvolacieho konania v závislosti od čiastkového úspechu sporovej strany iba v odvolacom konaní, bez ohľadu na definitívny výsledok sporu. Z uvedeného vyplýva, že ak vznikol žalobcovi s poukazom na ustanovenie § 256 ods. 1 C.s.p. voči žalovanej nárok na náhradu trov celého konania tak len čiastkový úspech žalovanej v odvolacom konaní (tento nemal žiaden vplyv na konečné rozhodnutie súdu prvej inštancie) nemá za následok, že by jej vznikol nárok na náhradu trov odvolacieho konania, lebo by tým došlo k popretiu úspechu žalobcu spore.

10. V rozpore s obsahom spisu je tvrdenie žalovanej, že žalobcovi žiadne trovy konania o vypratanie bytu nevznikli, keď sa žalobcovi vrátil aj súdny poplatok vo výške 99% zo zaplateného súdneho poplatku a preukázateľne trovy konania vznikli len jej a to v odvolacom konaní o nariadenie neodkladného opatrenia.

10.1. V prípade ak by s obsahu spisu vyplývalo, že by žalobcovi v konaní žiadne trovy nevznikli súd by mohol v súlade s čl. 17 základných princípov Civilného sporového poriadku, zakotvujúcim procesnú ekonómiu, rozhodnúť priamo tak, že sa žalobcovi nárok na náhradu trov konania nepriznáva, čo ale nie je daný prípad. Z obsahu spisu jednoznačne vyplýva, že žalobcovi, ktorý bol v konaní od začiatku zastúpený právnym zástupcom vznikli trovy konania spočívajúce minimálne v trovách právneho zastúpenia. Vzhľadom na uvedené sú námietky žalovanej v tomto smere nedôvodné a je preto už následne len na súde prvej inštancie, aby sa s otázkou výšky nároku na náhradu trov konania vysporiadal, keď bude po právoplatnosti tohto rozhodnutia rozhodovať podľa § 262 ods. 2 C.s.p..

11. Odvolací súd zastáva názor, že neobstoja námietky žalovanej že súd nezobral do úvahy dôvody hodné osobitného zreteľa, ktoré mohli byť dôvodom nepriznania náhrady trov konania žalobcovi podľa § 257 C.s.p..

11.1. Predmetné ustanovenie § 257 C.s.p. je výnimkou zo zásady zodpovednosti za výsledok konania a umožňuje súdu, aby vo výnimočných prípadoch z dôvodov hodných osobitného zreteľa strane sporu, ktorá by inak mala právo na náhradu trov konania, túto náhradu nepriznal. Úvaha súdu, či ide o výnimočný prípad a či existujú dôvody hodné osobitného zreteľa, musí vždy zodpovedať zvláštnym okolnostiam konkrétneho prípadu a musí mať výnimočnú povahu. Pri skúmaní, či sú v konkrétnej veci dané dôvody hodné osobitného zreteľa, je potrebné prihliadať jednak k majetkovým, sociálnym, osobným a ďalším pomerom všetkých strán sporu, ako aj k okolnostiam, ktoré viedli k uplatneniu nároku, k postoju strán pred začatím a v priebehu konania a pod., pretože iba tieto kritéria sú určujúce pri aplikácii postupu v zmysle § 257 C.s.p.. Odvolací súd nevzhladol žiadne dôvody osobitného zreteľa, ktoré by odôvodňovali nepriznanie náhrady trov konania podľa § 257 C.s.p. strane, ktorá by na ňu inak mala nárok. Žalobca inicioval súdne konanie dôvodne ale z dôvodov na strane žalovanej došlo k späťvzatiu žaloby (pozri odsek 8.) a preto neobstoja preto bez ďalšieho obrana žalovanej, že dôvody hodné osobitného zreteľa sú dané tým, že o tom, že žaloba bola v roku 2017 podaná predčasne, že sa vedie dovolacie konanie na NS SR sp. zn. 7 Cdo 228/20019 a konanie o určenie vlastníctva nie je stále skončené. Odvolací súd má zato, že nie je dôvod na nepriznanie náhrady trov konania žalobcovi s poukazom na ustanovenie § 257 C.s.p.). Je výlučne na žalovanej, aký postup zvolí na ochranu svojich práv, avšak za túto slobodnú voľbu právnych nástrojov žalovaná nesie aj zodpovednosť, keď strana sporu musí v zásade vždy brať do úvahy i možnosť, že v súdnom konaní úspešná nebude, v dôsledku čoho ju bude zaťažovať povinnosť nahradiť jeho trovy.

12. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd v zmysle § 396 ods. 1, § 262 ods. 1 v spojení s ustanovením § 255 ods. 1 C.s.p.. Žalobca mal v odvolacom konaní plný úspech, preto mu vzniklo právo na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu. O výške náhrady trov konania v zmysle § 262 ods. 2 C.s.p. rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník, pričom zohľadní, že žalovaný náhradu trov konania nežiadal.

13. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zák. č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších zákonov, § 393 ods. 2 C.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,

c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a/ pri riešení ktorej sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

b/ ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c/ je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a/ a b/ (§ 422 ods.1 C.s.p.).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii (§ 427 ods.1 prvá veta C.s.p.).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods.2 C.s.p.).

Dovolaťel' musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolaťela musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a/ dovolaťel'om fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b/ dovolaťel'om právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c/ dovolaťel' v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods.2 C.s.p.).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods.1 C.s.p.).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolaťel' uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods.2 C.s.p.).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 C.s.p.).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolaťel' uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods.2 C.s.p.).